

Abstinent

Daniel Krásný

Vysoký, téměř úplně plešatý Dalibor Žďárský odemknul dveře svého mládeneckého bytu v sedmnáct hodin a deset minut. Vstoupil, malou chvíli bojoval se svojí podlomenou rovnováhou a pak si opřený o zeď zhluboka oddechnul. Obvykle chodil z práce až chvíli po šesté, ale ten pátek se mu směla lepila na paty a to bylo června šestého a nikoliv třináctého. Fakt, že ráno pár kroků za vraty činžáku vyšlápнул exkrement o velikosti spíše okurky než švestky, by se dal ještě svalit na nešťastnou náhodu. Jenomže Daliborovým ranním návratem do bytu, kde narychlo sháněl druhý pár bot, odstartovala salva smolných okolností, kterým jakoby se Dalibor nemohl vyhnout. Náhradní obuv se mu schovala mimo své obligátní místo v šatníku, psí nebo snad lidské hovno z podrážky boty nešlo smýt a navíc se mu patrný kousek z něj přichytil na předevcírem praný svetr.

Převlečený a znovu osprchovaný Dalibor tak až v deset hodin přišel ke dveřím střední školy, tam marně nahmatával svoji portmonku, ve které byla kromě peněz, osobních dokladů a účtenek i jeho zaměstnanecká vstupní karta. Nebyl si jistý, jestli peněženku ztratil nebo ji nechal ležet doma, ale vyčerpaný ranním incidentem se smířil s tím, že se může se starým řidičákem, občankou a dvou sty třiceti korunami rozloučit.

Dalibor byl školník.

Jeho povolání nevyžadovalo příliš úsilí, ale ten pátek šestého si byl jist, že se mu bude práce jenom hrnout.

A taky jo.

Soudružka Kráva v podkrovní učebně zaslechla divné pazvuky a Dalibor se měl jít podívat, jestli v tom zaprášeném přístěnku na půdě neběhají krysy. Soudružka Kráva, dle Dalibora stará, otravná a ještě k tomu chytrostí neobdařená paní, se pochopitelně nemýlila a tak musel Dalibor trávit celé poledne i odpoledne posedáváním v té komůrce bez oken, se vzduchem značně kýchacím a v jedné ruce se sýrem nacucaným jedem a v druhé s nožem značky Contour Pro. Domů si pak krátce po sedmnácté hodině odnesl dva šrámy po tom zázraku, který kdysi v televizní reklamě krájel hřebíky vejpůl, zápach starého prachu v dutinách nosu a namožená záda.

V síni smrdělo hovno jako ve vojáckých záchodech.

Aniž by si zul boty nebo sundal kabát, vešel do ložnice, otevřel dokožán obě okna a plácnul sebou do neustlané postele. V té malé místnosti nebyl skoro žádný nábytek. Malá skříň na šaty, noční stolek s lampou a stará komoda, na které vévodila televize s kulatým displejem, prázdný stojánek na fotku a růžový králíček Duracell s černými šortkami a urvanou plyšovou packou. Jeho červená ústa vypadala jako namalovaná rtěnkou a obzvlášť v noci jeho knoflíkové oči zlověstně svítily do tmy.

Během večera ten nakyslý smrad psího exkrementu v bytě mírně polevil a Dalibor odhodil své svršky na zem, otevřel si nealkoholické pivo a zachumlaný sledoval nejprve zprávy a potom i nějaký francouzský kriminální film. Při jedné scéně, ve které Daniel Auteuil seděl u baru a s chutí do sebe kopl velkou whisky, se Daliborovi sběhly sliny. Raději proto televizi vypnul, dopil zvětralý zbytek piva z lahve a zavrtil svoji hlavu mezi dva polštáře.

Při spánku se už tolik nepotil, jako dřív.

Snil o sexu.

Probudil se do chmurného rána. Skrz pootevřená okna se na něj mračila zatažená obloha a v ústech měl odpornou pachut', protože si před spaním zapomněl vyčistit chrup. Veselit se mohl snad jedině z toho, že byla sobota a na něj tak čekaly dva dny úplného

volna. Neměl manželku a dokonce ani žádné děti, se kterými by trávil svůj čas a tak se většinou jen tak povaloval v posteli, chodil se projít po městě anebo si koupil vstupenku na hokej, fotbal nebo do kina.

Žil velmi úsporně.

V jeho lednici se chladily trvanlivé sýry, dva předpečené smažené hermelíny a nealkoholická piva. Na vybavení si nepotrpěl, draze se nešatil.

Dalibor Žďárský byl se svým životem vlastně docela spokojený.

To ráno si v televizi pustil nějaké kreslené pohádky jen jako zvukovou kulisu a poklidil své šaty ze země. Pohladil Duracellovy uši a ze skříně vystrachal pohodlné tepláky a košili, kterou nosil doma. V kuchyni znovu ucítil ten štiplavý zápach ze včera a napadlo jej, že vlastně neuklidil koupelnu, kterou se mu při čištění podrážky podařilo dosti pečlivě zaneřádit. Zakousnul se do oříškové oplatky, odporně nekřupavé a možná pár dnů prošlé a zbytek vyhodil. To byla poslední dobou jeho typická snídaně. Popadl svazek klíčů a s plnými ústy se rozhodnul dojít si do suterénu vyzvednout poštu.

Činžák, ve kterém Dalibor bydlel už pět let, byl takový obyčejný dům poblíž nemocnice. Chodby a schodiště byly staré, nájem vysoký a majitel se o nějaké opravy nezajímal a nájemníci také ne. Kromě Dalibora zde bydleli jen samí důchodci. Kdyby se všichni obyvatelé zdejšího domu sešli a někdo by jim blejsknul společnou fotku, budilo by to dojem jako by ten činžovní dům obsadila oktáva gymnázia roku 1935. Nejvíce ležela Daliborovi v žaludku zasloužilá stará dáma paní Cabrnochová. Byla to vdova se světle fialovým drdolem a vypadala jako scvrklý David Bowie včetně jeho modrých očních stínů. Cabrnochové Dalibor vadil, protože byl mladší. A protože si nesnesitelně falešně pískal, když krácel po schodech.

Způsobem života a svojí leností však byl i samotář Dalibor stejný jako jeho sousedi. Celé dny trávil u televize, kde se díval na všechna ta stádní zla, nekonečné seriály a jiné mozek gumující perly. Věděl, kdo je v Ordinaci koho vzdálený příbuzný, který s doktorů obšťastnil jakou sestřičku a pochopitelně znal i všechna jejich jména včetně titulů. Počítač neměl a neuměl to s ním. Byl to jeden z těch chlapů ve středních letech, kteří o sobě říkají, že jsou ze staré školy. A stará škola je jedna velká blbost.

Prošel kolem bytů paní Cabrnochové a pana Dovalila, od jehož bytu se linula typická melodie nahlas puštěné dechové hudby, a opřen o zábradlí to uviděl poprvé. Byl právě v půli pískání dokonalé Marseillaisy, když jej nezvykle naleštěná lahvová barva praštila do očí.

Pod schránkami ze stříbrného kovu stála opřená o chladné zdivo suterénu tmavě zelená flaška, půllitrová, plná lihoviny a zavřená korkovým špuntem.

Dalibor přiskočil ke schránkám, zastrčil paklík s klíči zpátky do náprsní kapsy košile a znalecky popadl zašpuntovanou láhev, aby si mohl přečíst údaje na etiketě. Napínal při tom svůj sluch, aby jej nikdo nepřistihnul klečet na chodbě a rozjímat nad jakousi položenou láškou. Láhev byla zelená, půllitrová a podle pěny, která prosvítala skrze silné sklo, bylo očividné, že se jedná o pivo. Žádné falešné náhražky, které musí Dalibor potupně pít od té doby, kdy si odseděl svůj půlrok v léčebně.

Za ty čtyři roky, co už byl zase venku, se nikdy ani v obchodě nedotknul láhve s pivem. Ta nezvyklá půllitrovka se špuntem pod schránkami se jmény Žďárský, Cabrnochová, Dovalil, Zajíc a dalšími jej však něčím zvláštěně přitahovala. Skoro jako kdyby to byla pošta určená přímo jemu.

Etiketa byla strohá a celá v ruské azbuce. Ruské pivo. Kdysi na vojně se dostal do kontaktu s desetistupňovou Baltikou, jenž byla výtečná, ale i když rusky téměř vůbec neuměl, byl si jist, že o Baltiku se nejedná. Slova na etiketě nerozeznával a ta neznámost té bílé nálepky s černým vysokým písmem jej nutila ke krádeži. Ke krádeži láhve stojící na tak neobvyklém místě s neobvyklou etiketou a neobvyklým uzávěrem. Ale byla by to vůbec krádež? Kdo si položí pivo na veřejnou chodbu činžovního domu, přece musí počítat s rizikem ztráty.

Tupě držel ono zjevení v ruce a v hlavě dribloval s myšlenkou, co vše by dokázal s tou prokletou zelenou lahví udělat a jak by mu to zpříjemnilo sobotní dopoledne. Slyšel ten zvuk *blumb*, to kdyby z ruské krásky pomocí vývrtky odejmul špunt, ta téměř hmatatelná pára, vycházející zevnitř, která by jej lákala k přisunutí hrdla k otevřeným ústům a ta hořká chuť, výrazně vonící po kvasnicích a po napití zanechávající na patře sladkou vůni chmelového dortu.

Druhý lok by už byl více osvěžující, chutě v jeho ústech a charakteristika piva by do sebe krásně zapadly a Dalibor by teprve tehdy poznal, že je pivo krásně vychlazené a že mu ovlažuje suché koutky rtů, které se k sobě před tím nepříjemně lepily. Cítil by uvnitř každého loku cosi pichlavého, štiplavého a příjemného, zkrátka něco, co chybělo každé značce nealkoholického piva, jakou Dalibor kdy v životě ochutnal. Ta slastná složka, blíže nemožná specifikovat a přesto tak důležitá proto, aby si mohl kdokoliv vychutnat ruské, polské, německé nebo české pivo.

Chuť alkoholu.

Aniž by si to byl Dalibor uvědomil, hryzal mu v mozku malý červíček někdejší závislosti. Občas to na něj takto přicházelo, ale většinou své pochybnosti zvládnul vyřešit zaměřením se na jinou činnost, procházku nebo jako včera, když viděl v televizi chlápka s whisky, zanořením své hlavy do nadýchaných polštářů. Nyní klečel ve svém domácím oblečení v chladné chodbě suterénu činžovního domu a nevěděl, jak se má bránit a vlastně ani po možnosti obrany nijak nepátral. Chodba byla sice prochládlá, ale láhev s pivem byla orosená jako po dlouhém pobytu v lednici. Nedalo se pochybovat o tom, že byla magická a stála v tom šedivém koutku starého domu se starými lidmi naschvál.

Jen pro jednoho jediného nájemníka.

„Už se zase dává na pití, asi mu to nestačilo,“ procedila mezi zuby paní Cabrnchová přicházející z nákupu. Shrbená, ve vybledlé hnědé kamizole a fialovou hřívou schovanou pod odporný čepec. Dalibor ji v zápalu chutí a chtíče neslyšel přicházet a to přitom musela rozvázat staré dveře, křičící obvykle jako kotoučová pila. Stála tam s plátěnou taškou naplněnou vším možným a zlým úšklebkem.

„To není moje, jen jsem si to prohlížel,“ odskočil Dalibor od přepravky a svazek klíčů mu vypadnul z kapsy košile. Byl jako sedmák, který si na záchodech základní školy listuje v časopise s lechtivými obrázky a přísná paní třídní jej nachytá. Já nic, já to tu jen našel! A stejně jako by bylo očividné, že se malý puberták chtěl podívat na nahá těla, kdo jiný, než bývalý alkoholik by se tu mazlil s plnou láhví piva.

Cabrnchová stála v půli chodby, ve vrásčitém obličejí měla stále pobavený úsměšek a jen tak pozorovala, kterak Dalibor sbírá klíče ze země, vybírá schránku a neobyčejně nervózními pohyby se snaží ji i sám sebe přesvědčit, že pivo není jeho a nemá o něj zájem.

Dalibor poskakoval jako píchnutý apísem a dokonce se nabídnul, že své nemilované sousedce pomůže s taškou s nákupem.

Za dva dny starým strništěm se Dalibor Žďárský červenal, když společně s bábou Cabrnochovou krácel po schodišti a zanechával za sebou ono čarovné ruské pivo. Jak podivné ráno, povzdechl si a vyhýbal se pohledům té vrásčité ženštiny, již pomáhal do schodů nést mléko, květák, několik trojúhelníkových sýrů, neperlivé minerální vody a noviny Haló.

Haló!

Červené písmo vykukující z plátěné tašky vybízelo toho školníka, aby se probral. Nechybělo moc a odnesl by si tu láhev s sebou nahoru. A to by bylo nejen porušení jeho zásad, co se týče alkoholických nápojů, ale možná také krádež. Vrátil babce tašku a pak se již proviněn, leč již zcela vyrovnan, vrátil do svého bytu.

Za okny se spustil lehký deštík.

Několik hodin poté seděl Dalibor Žďárský v kuchyni u okna, pojídal narychlo opečený hermelín se začernalou strouhankou a pozoroval, kterak velké kapky dopadají na střechu protějšího domu. Načal si další nealko a vzpomínal.

Před očima se mu neustále vracela jedna vzpomínka z léčebny. Těch nebylo mnoho, protože dny a noci tam byly ukrutně stejné a tak jako vězni většinou nemají o čem vyprávět, tak ani on neměl žádnou příhodu, u které by mávnul rukou a na jeden nádech jí převyprávěl přátelům nebo kolegům.

Setkal se tam s různými chlapy různé sorty. Od zarostlého zedníka Karla, který i přes šedivé vousy a vrásky nemohl zapřít svůj cikánský původ, až po malého brýlatého chlápka s naježenými vlasy, který o sobě tvrdil, že je herec. V léčebně jej nikdo ze „spoluvězňů“ z obrazovek neznal a proto se svým chováním snažil svojí rádoby hereckou osobnost potvrdovat. Hrával u večere na kytaru dětské písničky a personál léčebny se na něj hrdě díval a usmíval se, jako kdyby to byl krysař pískající harantům na dobrou noc. Růže mezi trny. Jednooký mezi slepými. Voňavý toaletní papír mezi šedivými ruličkami. A přesto to byl úplně stejnej ochlasta, jako všichni chlapi sdílející loži o několik pokojů dál. Taky dělal z proutků všelijaké patvary a se Zuzanou, vedoucí kroužku, se nechával fotit, v ruce dózu s proutí, ošklivou a zbytečnou, a usmíval se do samospouště fotoaparátu.

Ostatní do záchodu pouštěly průhledné chcanky. Aby také ne, když do nich doktoři lili denně litry odporné nesyčené vody a hustého džusu s pomerančovou příchutí a dužinou, která byla spíše jako želé. Pan herec však pisoár vždy zasvinil tmavě žlutou močí a všichni jen zírali na to, jak jeho tělo reaguje na zdejší poměry odlišně.

Dalibor vzpomínal na tu scénu, kdy se na záchodě potkal s cikánem Karlem a právě s oním nafrněným hercem. On tehdy seděl na záchodě s kalhotami dole a celá ta historka mu tak byla zakryta dřevěnými dveřmi a smrádkem z jeho zadku. Docela zřetelně však poznával dle popotahování z nosu a pajdavých kroků, že k jednomu pisoáru přikročil Karel a po pár vteřinách vešel někdo další a beze slova se postavil vedle něj. Identitu druhého poznal v zápětí, když Karel svojí cikánskou češtinou zakřičel: „Jak můžeš mít žlutý chcaní, špíno televizní,“ a podle tichého nárazu a téměř nepatrného švihnutí se dalo usoudit, že Karel herce přitlačil ke zdi a otevřel na něj ruční pseudošvýcarský nožik. Dalibor s hercem nikdy nepromluvil ani slovo, ale tehdy na záchodě nechtěl, aby měl kvůli nějaké kreatuře z Barrandova problémy férový chlap, kterým Karel dle jeho mínění byl.

Spláchnul, otevřel dveře kabinky a Karel povolil stisk, jímž svíral ježatého chlápka s brýlemi nakřivo. Bylo to doopravdy komické, protože oba měly kalhoty na půl žerdi a dle loužičky mezi nimi to některý z nich, a asi by si Dalibor i na jednoho vsadil, pustil na zem.

Jen co Karel povolil a multifunkční nožik sklonil dále od hercova frňáku, se napadený, zapínající si cestou kalhoty, vypařil ze záchodku. Ten starý cikán s plnovousem, v ruce nůž, druhou ruku zaťatou v pěst a tmavého pind'oura stále vystrčeného z kalhot, hlasitě zaštkal a v očích mu vyhrkly slzy.

„Jak je možný, že má to chcaní žlutý?“, nařikal plačtivě a díval se skrz mokré oči na Dalibora. Spláchnutý hajzl hučel jako vodopád. Více už toho Karel říct nestihnul, protože pro něj přiběhl doktor s dvěma sestřičkami. Na požádání, aby nůž položil na zem, jej Karel skutečně odhodil a krotce odešel s bílým doprovodem a Dalibor už ho během svého pobytu na onom místě nikdy neviděl.

Odcházel z léčebny za tři týdny od toho incidentu, potřásl si rukou s ředitelem a doktory a vstupní bránu skutečně otvíral čistý a dle svého pocitu naprosto vyléčený. Ten den odcházel i herec, na toho však na rozdíl od Dalibora čekaly před vchodem blond'atá manželka a dvě malé děti, patrně dvojčata.

Potkali se u dveří.

„Opravdu jsem měl stejné podmínky jako vy,“ řekl mu, než mu vpadli do náruče dva stejní blond'atí chlapi. Dalibor ho potom zahlédl v takové epizodní roličce v jednom nekonečném seriálu a potom v dokumentu, kde vysvětloval, jak a proč se dostal do léčebny. Hnědovlasé moderátorce namlouval, že rád holdoval vodce a zajídal jí čerstvou bazalkou. Taky že má nemanželské dítě, šťourá se v nose, když se nikdo nekouká a vyhodil měsíční plat z divadla za kazety s pornem. Na konec se procházel léčebnou a ukazoval, jak mu bylo všude dobře a kdo se o něj staral. Zuzana do kamery ukazovala z proutí vyvedenou žirafu a všichni se shodli na jednom: herec byl voňavý toalet'ák.

O žlutých chcankách, Karlovi s nožem a loužičce na dlaždičkách nepadlo ani slovo.

Asi půl roku po odchodu z léčebny stál Dalibor už doma nad záchodovou mísou a celé prkno zadělal močí nikoliv čirou nebo žlutou, ale tmavě hnědou se zřetelným odstínem červené. Doktor Tuhý mu řekl, že rakovina ledvin nevzniká z pití piva nebo z alkoholové abstinence. Dalibor ale stejně věděl své a bylo mu jasné, že jeho ledviny se prostě nedokázaly rozloučit s rumem, vizourem a pivem a rozhodly se svoji roli v těle bojkotovat. Jinak si to nedovedl vysvětlit. Cigaretu měl v ústech jen jednou, to když se svojí někdejší dívkou Ditou poslouchal u ní doma na gramofonu Jedůfky, postavu měl spíše hubenou než štíhlou a s krevním tlakem nikdy problémy neměl. Byl naprostým prototypem člověka chráněného od toho stupidního krepstu a stejně mu doktor na plochem bříse nahmatl něco, o čem tvrdil, že je ledvina velká jako vrata od stodoly.

Ano, bolela ho záda a čelo míval po spánku i v chladném pokoji podezřele mokré, ale až ten rudý potůček jej donutil navštívit urologii.

Z červené řepy to prý nebylo.

Dalibor si od té doby prošel druhým vězením, ve kterém mu už však šlo doopravdy o život. Z té první fáze, před operací, si toho skutečně nepamatoval mnoho. Vše se mu zalévalo do jednolitého strachu o život a obav z operace, rozjímání o dosavadním životě, na koho byl příliš krutý a kdo si zpětně zasloužil ránu mezi oči a taky myslel na všechny ty ženy, které se mohly stát paní Žďárskou a nikdy se jí nestaly. Snad kvůli jeho samotářství nebo stydlivosti se komukoliv otevřít. Malá děcka s jeho jménem, které by v dospělosti nedělaly ve škole otrokařinu, nýbrž by seděly za katedrami a s přirozenou autoritou by učily novou generaci. A

litry piva, které mohl loni vypít, kdyby býval věděl, že se mu Bůh za tu vůli odnaučit se pít odvděčí něčím takto hrozným.

Lépe si však Dalibor pamatoval období po operaci.

Jednoho dne ho uspali a pak se probudil v tak trochu zvláštním nemocničním pokoji, kde byly všude na zdech vylepené dětské vystřihovánky, žížala Julie bez Dády, všelijaká zvířátka, snad z Knihy Džunglí a i různé obrázky malované rukou sotva tříletých dětí. První co slyšel, byl dětský křik, to jak na posteli vedle něj křičel nějaký malý nemocný. Televize zavěšená na zdi byla zapnutá a běžela v ní právě nějaká pohádka. Vodník, který na obrazovce krácel podzimní krajinou, byl bezesporu jeho starý známý z léčebny ukrytý za tunou zeleného make-upu.

Pamatoval si, jak odkopal nemocničně bílou peřinu, vyhrnul pyžamo a uviděl sice zašitý, ale stále čerstvý šrám na břicho a čirý drén pojící jeho tělo s vnějším světem. Bylo mu nevolno, záda jej bolela jako horníka a na polštáři vedle jeho hlavy spočívala i růžová hračka králíčka Duracella, pokrytá růžovým plyšem a s přední packou pravděpodobně ukousnutou jejím bývalým vlastníkem. Králíček Duracell a jeho rychlé nožičky a směšný hlas. Jeho anděl strážný, před kterým ostatní králíčkové musejí smeknout klobouk.

V současné době Daliborův nejlepší přítel.

Po chvíli přišel doktor Tuhý.

A mluvil.

Daliborovi bylo špatně a jeho odborným výrazům a různým slovním kudrlinkám vůbec nerozuměl. Hovořil o nefrektomii, pooperačních komplikacích, době hospitalizace, krvácení, kýle a infekci. Taky se omlouval za to dětské oddělení a upozornil, že v době jeho pobytu v nemocnici k němu nesmí chodit žádné návštěvy. Dalibor mu odvětil, že žije sám a nikdo o jeho nemoci neví. Doktor zřejmě nevěděl, jak na tuto poznámku reagovat, a tak mu jen pověděl, že život s jednou ledvinou pro něj bude v podstatě úplně stejný, jako život se dvěma.

A tak si od té doby, co odešel z toho dětského nemocničního lůžka s králíčkem Duracellem v jedné ruce a okopírovanou zprávou o své nemoci v druhé, žije Dalibor ve svém staromládeneckém bytě bohatém na staré lidi. Rád si píská, když kráčí po schodech, ačkoliv ví, že se to sousedům nelíbí. „No a co,“ říkává.

Dalibor Žďárský si žije dobře.

Nemá počítač, a kdyby ho měl, neuměl by to s ním. Nevaří si složitá jídla a vlastně toho ani moc nenabaští. Jeho byt je snůškou prachu, rozházených věcí, nepořádku a také minimálního nábytku.

Je školník.

Léčený alkoholik.

Chlap s jednou ledvinou.

Smolař.

Pátého června, čili v onen pátek, byla jeho denní dávka smůly dvojnásobná. Šlápnul do hovna, přišel pozdě do práce a pak musel celý den trávit zavřený ve školním podkroví a chytat krysy.

Šestáho června, v sobotu, se však Dalibor rozhodnul vykročit proti své stálé smůle. Odpoledne si znovu vložil svazek klíčů do kapsy od košile a vydal se chodbou až ke schránkám pro své první skutečné pivo s alkoholem po třech letech chlemtání nealka, pramenité vody a pomerančového džusu s gumovou dužinou.

Ve stejnou dobu se ing. Jaroslav Dovalil zvednul ze své pohodlné houpací židle a po krátkém mžourání na dálkový ovladač od rádia ztlumil dechovou hudbu. Tuto hudbu měl rád, poslouchal ji už jako mladý a nyní ve stáří teprve pochopil, jaká nostalgie se v těch tónech dovede skrývat a jak úžasně dechovka zní, když člověk zavře oči, převleče tepláky a navoní se letitou kolínskou vodou.

Stejně jako Dalibor Žďárský, ani pan inženýr Dovalil neměl ženu. Na rozdíl od svého mladšího souseda však v životě skutečně miloval a se svojí vyvolenou strávil pětadvacet let společného života.

Dokud neumřela, pochopitelně.

Pak se z Jaroslava stal důchodce s holí, co si pamatuje historku z dětství a neví, co měl včera k svačině. Jeho dvě děti bydlely daleko a telefonovaly mu jenom zřídka. Byl osamělý, zapáchal a jeho mozgovna, kdysi formovaná na vysoké ekonomické škole, jen horko těžko zvládala i naprosto běžné lidské formality.

Zatímco pan Žďárský s povděkem kvitoval fakt, že je sobota a nemusí tedy brzo vstávat a chystat se do školy, inženýra Dovalila se volné dny netýkaly. Pro něj byl víkend každý den už déle než deset let a ve společnosti Moravanky, kýčovitěho country a jiných nepopsatelných starých písniček strávil tolik dní doma, že skoro zapomněl, jaká jsou ta ranní vstávání za prací mnohdy mrzutá.

Byl doma a umíral.

Četl. Marqueze, Camuse, Barbusse a další. Zrak mu sloužil na jeho osmdesát let překvapivě dobře a byl rád za to, že dokázal přelouskat i malá písmena na zažloutlých papírech.

Jeho byt byl malý a on se celé dny pohyboval jen v jedné místnosti, kde spal, poslouchal hudbu, četl a jedl jídlo, které mu nosila každý den sociální pracovnice. Do kuchyňky si chodíval jen pro pivo či jiný svlažující nápoj a nejdlejší jeho štrekou po bytě byly výlety na záchod a čas od času také do sprchy. Ven chodíval jednou maximálně dvakrát týdně. Obléknul si zelenou kamizolu, vlněný čepec a o holi si to kráčel kolem čínžáku, usednul na lavičku a pozoroval auta zběsile projíždějící po jednosměrné silnici. Když bylo obzvláště hezky, brával si někdy čtení s sebou a prožíval příběhy románových hrdinů na čerstvém vzduchu.

Jednou do měsíce také navštěvoval lékaře.

Pan Dovalil byl starým mužem dvou duší. Četl slavné prozaiky i poety a na pohled vypadal jako uvědomělý starý pán vysoké inteligence, ale zároveň trpěl i dost častou konfuzí a dělával takové věci, jaké prostě staří zmatení lidé dělávají. Patent měl Jaroslav především na ukládání různých věcí do ledničky. Jednou vložil do chladicího pultu prášky na spaní, podruhé zase svoji voňavku a největším neúspěchem bylo zamrazení Barbusseho Ohně.

Rád také některé věci vyhazoval. V jeho domácnosti neustále chyběly malé plastové lžičky. Jaroslav často baštil jogurty, a když se s vyjedeným kelímkem a lžičkou postavil před odpadkový koš, je poměrně nasnadě, co mu z této dvojice zůstávalo v ruce.

Záměny názvů k Jaroslavovi už také patřily a často si pletl i křestní jména svých dvou dětí a oslovoval je jménem toho druhého. Bylo to obzvláště smutné či komické, vzhledem k faktu, že jeho děti byly každé opačného pohlaví. Sergejovi tak občas říkal Jeleno a Jeleně Sergeji. Na druhou stranu věděl bezpečně, kolikátého se oba narodili, kolikátého se narodil on sám i jeho nebožka Nadiežda a to jak datum, tak i hodinu s minutami. Za svojí stařeckou

zmatenost se styděl a mladším lidem rád vyprávěl, že i je jednou čeká mražení knížek, vyhazování lžiček a pletení si jmen a názvů.

Byl to zkrátka starý muž.

V tu sobotu, když ztlumil dechovou hudbu v kazetovém přehrávači natolik, že ji sotva slyšel, musel vstát z křesla k vykonání potřeby.

Překonal práh obývacího pokoje, tu posvátnou hranici, která většinu jeho dne zůstávala nepokořena, a vydal se kolem vstupních dveří k titěrné komůrce se záchodovou mísou. Bosýma nohama stoupl na chladné dlaždičky, postavil se obkročmo a vyndal svůj penis, schovaný za léta neupraveným bílým ochlupením.

Ještě předtím, než spustil svoji moč do toho posvátného kroužku s vodou, si všimnul na zemi ležící láhve. Byla to malá hnědá lahvička, možná šest palců vysoká a bez ochranného špuntíku v hrdle. Jaroslav na chvíli potlačil svůj chtíč a skrčil se pro lahvičku. Byla prázdná a na malé náplasti přilípnuté na skle byl nápis: Ranní moč.

Jaroslav se zarazil.

Vybavil se mu okamžik z dnešního rána, kdy si tuto lahvičku nesl z koupelny na záchod, protože do ní chtěl vypustit obsah měchýře. Ráno si totiž mylně přečetl ve svém malém diáři, že má jít na kontrolu ke svému doktorovi a má mu tím pádem přinést i svoji ranní moč.

Byl to takový ten diář, kam si Jaroslav zapisoval jako správný důchodce věci, které pro něj byly skutečně důležité a zároveň i naprosté voloviny. Vedle návštěvy doktora se zde vyskytovaly i poznámky o tom, jaké bylo v který den počasí, co dávali v televizi a jaké jídlo zrovna spořádal.

Jaroslav vykonal svoji potřebu a byl si téměř zcela jist, že ji ráno vykonával také a kdesi v mozku ještě cítil svůj stres, že na prohlídku zapomněl, večer toho tolik nevpil a do skleničky s nálepkou Ranní moč tak nevydá ani kapku.

Ještě v pyžamu tak v brzkých hodinách hledal lahvičku se špuntem a odnesl si ji na záchod. Potom se došoural k lednici a našel nedopitou minerální vodu. Nalil si jí do skleničky a v rozumných intervalech ji celou vypil. Odběhnul na záchod, postavil se k míse.

Nevydal ani kapku.

Druhou minerální vodu pan Jaroslav vypil o něco rychleji. Přeci jen bylo na průkazce od lékaře jasně napsané, v kolik k němu má přijít a bylo by mu trapné, kdyby místo v deset hodin přišel o půl hodiny později.

Jenomže ani po druhé minerálce nenastala žádná změna a záchodová mísa zůstala suchá.

Ani třetí minerálka pana Dovalila nepřinutila k močení a tak se rozhodnul se ze záchodu vrátit k lednici a otevřít si poněkud silnější kalibr. Jediné pivo, které měl ten den v ledničce, byla levná ruská náhražka, vhodná pro diabetiky, kterou mu při poslední návštěvě přivezl jeho syn Sergej, rovněž inženýr, pracující na české ambasádě v Moskvě.

Otevřel otvírákem víčko a láhev vydala *ccc-ááá*. Její etiketa byla bílá a černé dlouhé písmo bylo celé v azbuce. „Tak co mi to ta Jelena přivezla,“ povzdechnul si Jaroslav a pořádně si nahnul z láhve.

Možná tak po třech či čtyřech locích měchýř znenadání zaklepal na jeho podbřišek a zaklepání to bylo velice důrazné. Ing. Jaroslav Dovalil pospíchal s otevřenou láhví ruského bio piva na záchod, tam se skrčil pro připravenou nádobu na ranní moč, odebral z ní špunt a pustil to ven. Jenomže stejně jako Jaroslav vyhazoval do koše plastovou lžičku namísto

vyškrábaného kelímku od bílého jogurtu, i to ráno sedmého června omylem pustil svoji ranní moč do načatého ruského piva a špuntem jej dokonale zabezpečil.

Posléze se převlékl, ověřil si na hodinkách správný čas a s láhví v ruce odešel z bytu.

Na jeho souseda, Dalibora Žďárského, se v sobotu znovu nalepila smůla. Za doprovodu šumu odpoledního deště odšpuntoval láhev onoho magického ruského piva, sednul si na postel a vychutnával si první lok nikoliv výsostně chutné petrohradské dvanáctky, nýbrž moskevského bioproduktu s nízkým obsahem cukru, zředěném čirou močí jeho nenáviděného souseda inženýra Dovalila.

Muže, který si občas pletl jména a názvy, vyhazoval lžičku namísto kelímku, vkládal do ledničky vodu po holení a ráno sedmého června se načůral do otevřené láhve s pivem a zašpuntoval ji korkovou zátkou. Muže, který se to ráno rozhodnul vybrat schránku a také muže, na něhož vypadl předplacený denní tisk s datem sedmého června a nikoliv června devátého. Muže, jenž zapomněl svoji „ranní moč“ na šedém schodu pod schránkami a odešel zpět do svého bytu se sobotním speciálem deníku Mladá fronta.

Ing. Jaroslav Dovalil si znovu zesílil svoji dechovku, když školník Dalibor Žďárský vyprsknul vodopád kapek ze svých úst na šedivý koberec své ložnice.

V alkoholickém nápoji od té doby už nikdy nesmočil svá ústa.